

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Rauh Edit

A minősítő beosztása: mb. főigazgató-helyettes

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2015. január 29.

TÁJÉKOZTATÓ **az értékelő tanár részére**

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelölgék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések (□) kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt: 51 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
pontszám:

1. **Húzza alá az emberi egyedfejlődésre vonatkozó helyes válaszokat!** **3 pont**

- a gerincoszlopon enyhén S - alakú görbületek találhatók
- az érrendszer vízszintesen fut
- a zsigerek a hasüreg irányába rendeződtek
- az agykoponya és arckoponya azonos arányt mutat
- az alsó végtag izomzata erősebb lett, a lábboltozat három ponton támaszkodik

(Csak a három /3/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

2. **Rendelje a betegségek lefolyásának formáihoz azok jellemzőit! Írja a csoportok mellé a hozzájuk tartozó adatok számát!** **6 pont**

A betegség lefolyásának jellemzői:

1. rövid ideig tart (1-2 naptól 2-4 hétig)
2. hosszantartó (évekig, évtizedekig)
3. elhúzódó lefolyású (max. 4-6 hét)
4. heves tünetekkel jár
5. nem jár viharos tünetekkel
6. nyugalmi és aktív szakaszok váltakoznak

A betegség lefolyásának formái:

Heveny/acute ...**1, 4**...

Félheveny/subacute ...**3, 5**...

Idült/chronicus) ...**2, 6**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3.* **Nevezzen meg négy /4/ olyan helyet (behatolási kaput), ahol a kórokozó bejuthat a szervezetbe!** **4 pont**

- *bőr*
- *nyálkahártya*
- *légutak*
- *vér*
- *emésztőrendszer*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. **Húzza alá az agykoponya csontjai közül a koronavarrat alkotásában résztvevő csontokat!** 2 pont

- homlokcsont
- falcsont
- halántékcson
- nyakszirtcsont

(Csak a két /2/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

5. **Párosítsa a mozgásszervi betegségeket jellemzőikkel! Írja a csoportok mellé a hozzájuk tartozó számokat!** 3 pont

Betegségek:

1. sokízületi gyulladás
2. SPA (spondylitis ankylopoetica)
3. reumás láz

Betegségek jellemzői:

- A kéz kisízületeinek fájdalmas, fokozatos ízületi eldeformálódásával járó betegség: ...**1**...
- Hetekkel egy lezajlott mandulagyulladás után jelentkezik a nagyízületek fájdalmas gyulladása, később szívbelhártya-gyulladást is okozhat: ...**3**...
- A gerincoszlop kisízületeinek gyulladása miatt a gerincmozgások beszűkülése, fokozott háti görbület kialakulása és csontos rögzülése: ...**2**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. **Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!** 3 pont

Hol termelődnek a lymphocyták?

...**a nyirokrendszerben**...

Hol történik a vörösvértestek képzése?

...**a vörös csontvelőben**...

Hol történik a vörösvértestek lebontása?

...**a lépben**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7. Egészítse ki a vércsoportra vonatkozó táblázatot!

4 pont

Vörösvértestben található agglutinogén:	A szérumban található agglutinin:	Vércsoport neve:
-	anti-A, anti-B	<i>O</i>
AB	-	<i>AB</i>
A	anti-B	<i>A</i>
B	anti-A	<i>B</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8. Sorolja fel az embólia fajtáit!

3 pont

- *thromboembolia*
- *légembólia*
- *zsírembólia*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9. Húzza alá a tbc megelőzésének lehetőségeit!

4 pont

- elhízás elkerülése
- rendszeres tüdőszűrés
- higiénés szabályok betartása
- dohányzás
- allergizáló növények kerülése
- védőoltás
- fertőző források felkeresése, gondozásba vétele
- a tbc-ben szenvedő beteg hozzátartozóinak karanténba helyezése

(Csak a négy /4/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

10. Húzza alá a meghatározáshoz tartozó helyes választ! 4 pont

A légutak középső, és alsó részébe került idegen anyag és az ott keletkezett váladék eltávolítására szolgáló reflex:

- tüsszentés
- köhögés

A légzőközpont helye:

- nyúltvelő
- kisagy

A szimpatikus idegrendszer hatására a légzésszám:

- csökken
- emelkedik

A paraszimpatikus idegrendszeri hatásra a bronchusok:

- szűkülnek
- tágulnak

(Csak a négy /4/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

11. Párosítsa a betegségeket a tüneteikkel! Írja a betűk mellé a hozzájuk tartozó számot! 4 pont

A. tüdőasztma	1. magas láz
B. tüdőödéma	2. sípoló légzési hang
C. garatgyulladás	3. szörcsögő légzési hang
D. tüszős mandulagyulladás	4. kaparó, égő jellegű fájdalom

A: ...**2**... ; B: ...**3**... ; C: ...**4**... ; D: ...**1**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12. Határozza meg az alábbi tápanyagok alapvető építőelemeit! 3 pont

Fehérjék:... *aminosavak*...

Szénhidrátok:... *egyszerű cukrok (monoszacharidok)*...

Zsírok:... *zsírsavak és glicerin*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13. Ismertesse a gyomor perisztaltikus mozgásának szerepét!

2 pont

- a táplálék összekeverése a gyomornedvvel
- a gyomortartalom vékonybélbe juttatása

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14. Hasonlítsa össze a hyperglykaemiás és a hypoglykaemiás coma tüneteit! Töltse ki a táblázatot!

5 pont

Hyperglykaemiás coma (diabetikus coma)	Tünet	Hypoglykaemiás coma
<i>magas</i>	vércukorszint	<i>alacsony</i>
<i>piros</i>	arcszín	<i>sápadt</i>
<i>száraz, meleg</i>	bőr	<i>veritékes, hűvös</i>
<i>szapora, igen mély be-és kilégzések sorozata (Kussmaul-típusú)</i>	légzés típusa	<i>normál légzés</i>
<i>acetonoszagú</i>	lehelet	<i>normális</i>

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

15. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

3 pont

Hol képződik az elsődleges vizelet?

...*a Malpighi-testben*...

Mennyi az elsődleges vizelet napi mennyisége?

...*180 liter*...

Tartalmaz-e a végleges vizelet bilirubint?

...*nem tartalmaz*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16.* Ismertesse a gennyes vesemedence gyulladás (pyelonephritis acuta) okát, tüneteit!

6 pont

Okai:

- *bakteriális*
- *aszcdáló fertőzés*

Tünetei: Írjon négyet /4/!

- *magas láz, hidegrázás*
- *kínzó, gyakori vizelési inger*
- *hányinger, hányás*
- *vesetáji fájdalom*
- *rossz közérzet*
- *gennyes, zavaros vizelet*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17. Határozza meg az alábbi anatómiai képletek elhelyezkedését a szervezetben!

4 pont

Leydig-sejtek:... *a herékben, a herecsatornák között...*

Cowper-mirigy:... *a gát állományában beágyazva...*

Barlangos test:... *a hímvessző állományában...*

Sárgatest:... *a petefészek kéregállományában...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18. Írja le a rejtettheréjűség lényegét és gyógyítási lehetőségeit!

4 pont

Lényege:

- *a herék a magzati élet utolsó hetében nem szálltak le a herezacskókba, a lágyékcsatornában tapinthatóak*
- *a hiba rendszerint spontán rendeződik a növekedés során, de ha a pubertás kezdetéig a herék nem szállnak le a herezacskóba, akkor sterilitás lehet a következménye*

Gyógyítása:

- *hormonkezelés végezhető 5-7 éves kor között*
- *hormonkezelés eredménytelensége esetén sebészi beavatkozás szükséges a pubertás kor előtt*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19. Húzza alá azokat a hormonokat, amelyek a vércukorszintet emelik! **2 pont**

- inzulin
- glükagon
- adrenalin
- szomatosztatin

(Csak a két /2/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

20.* Ismertesse a bronzkórt (Addison-kór) az alábbi szempontok szerint! **4 pont**

Lényege:

...*a mellékvesekéreg glükokortikoid és mineralokortikoid hormonjainak csökkent termelődése...*

Tünetei: Írjon hatot /6/!

- *fáradtság*
- *gyengeség*
- *fogyás*
- *étvágytalanság*
- *gyakori hányás*
- *fokozott pigmentáció*
- *hasmenés*
- *alacsony vérnyomás*

(Helyes válasz esetén a lényegére 1 pont, tünetekre 0,5-0,5 pont adható!)

21.* Írja le az alábbi orvosi kifejezések magyar megfelelőjét! **4 pont**

- paralysis: *izomerő kiesése, bénulás*
- aphasia: *beszédzavar*
- tremor: *remegés, akarattól független mozgás*
- hypokinesis: *kórosan csökkent mozgástevékenység*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22. **Csoportosítsa a felsorolt tüneteket a vegetatív idegrendszer megfelelő hatásaival!** **5 pont**
- Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!**

1. koszorúserek szűkülnek
2. légzésszám fokozódik
3. nyáleválasztás fokozódik
4. vércukorszint emelkedik
5. pupilla tágul
6. a szív teljesítménye csökken
7. bélmozgás fokozódik
8. vérnyomás emelkedik
9. vércukorszint csökken
10. bronchiolus tágul

Szimpatikus hatás: ...*2, 4, 5, 8, 10*...

Paraszimpatikus hatás: ...*1, 3, 6, 7, 9*...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

23. **Nevezze meg az alábbi érzékszervek receptorait!** **5 pont**

Hallókészülék receptora: ...*Corti szerv*...

Egyensúlyozó-szerv receptora: ...*szőrsejtek a hárttyás labirintusban*...

Látószerv receptorai: ...*csapok, pálcikák*...

Szaglószerv receptora: ...*szaglőhám sejtek*...

Ízlelőszerv receptora: ...*ízlelőbimbók*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 24.* **Ismertesse a keszonbetegség okát, tüneteit!** **3 pont**

Oka: ...*a vérpályában nitrogén szabadul fel, amely buborék formájában elzárja a belső fül és más fontos szervek végartériáit pl: bányászoknál hirtelen történő kiszilipeléskor*...

Tünetei: Írjon kettőt /2/!

- *halláscsökkenés (süketségig)*
- *heves, forgó jellegű szédülés*
- *hányinger*

(Az okra: 2 pont, a tünetre: 0,5-0,5 pont adható!)

25.* Ismertessen öt /5/ fontos információt, amit baleset észlelése esetén mentőhíváskor közölnie kell!

5 pont

- *a bejelentő adatai*
- *mi történt*
- *hol történt*
- *a sérültek száma*
- *a sérültek állapota*
- *szükséges-e műszaki mentés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26.* Határozza meg a seb fogalmát, fajtáit!

5 pont

Fogalma:

A kültakaró folytonosságának megszakadása, illetve hiánya.

Fajtái: Írjon négyet /4/!

- *vágott seb*
- *szúrt seb*
- *harapott seb*
- *horzolt seb*
- *zúzott seb*
- *lőtt seb*
- *roncsolt seb*

(Fogalmára: 1 pont; fajtáira: 1-1 pont adható!)